

De wet democratisering waterschappen

Reactie Vereniging Eigen Huis (10 juli 2020)

Het wetsvoorstel geeft een zorgvuldige en evenwichtige analyse van de onhoudbare positie van geborgde zetels in de waterschapsbesturen. Vereniging Eigen Huis onderschrijft deze analyse volledig. Eerder dit jaar pleitte de Adviescommissie geborgde zetels bij waterschapsbesturen, onder leiding van Jan Boelhouwer, al voor afschaffing van de geborgde bestuurszetels.

Vereniging Eigen Huis maakt zich al jaren grote zorgen over de positie van huishoudens binnen de financiering van de waterschappen. Huishoudens betalen zo'n 80% van de totale watersysteemheffing, maar hebben geen geborgde zetels meer. De vereniging is dan ook van mening dat de balans tussen belang, betaling en zeggenschap volledig zoek is en de heffing van de waterschaplasten eerlijker verdeeld moet worden en de geborgde zetels afgeschaft moeten worden.

Door de WOZ waarde als basis te nemen voor de watersysteemheffing gebouwd, zorgt het huidige belastingstelsel er bovendien voor dat binnen deze categorie de lasten in toenemende mate bij huishoudens terecht komen. Bedrijven profiteren omdat in de afgelopen periode de WOZ-waarde van woningen structureel (veel) sterker zijn gestegen dan de WOZ-waarde van niet-woningen zoals bedrijfspanden. De totale opbrengst watersysteemheffing is sinds de introductie van het nieuwe belastingstelsel in 2009 met € 500 miljoen toegenomen. Iedere euro, die extra betaald moet worden aan de waterschappen, komt voor zo'n 80 procent voor rekening van huishoudens. Agrariërs en vooral bedrijven zitten voor het spreekwoordelijke dubbeltje op de eerste rang.

Als het stelsel niet wordt aangepast, komt de rekening voor alle toekomstige opdrachten van waterschappen, waaronder de gevolgen van de klimaatverandering, bijna volledig voor rekening van huishoudens. En juist deze categorie heeft geen geborgde zetels in het bestuur van de waterschappen. Dit vooruitzicht is voor Vereniging Eigen Huis onacceptabel.

De vereniging vindt daarom het afschaffen van geborgde zetels voor alle categorieën een goede manier om de balans in belang-betaling-zeggenschap weer enigszins terug te brengen.